

Oponentský posudek rigorózní práce

autorka: Mgr. Monika Barnetová

téma: Důvody vzniku závazků v římském právu

Předložená rigorózní práce se věnuje poměrně široce pojatému tématu. Autorka jej pojala jako klasický výčet podle známého dělení obligačního práva, tzn. poté, co krátce pojednává o pojmu obligace a vývoji římského obligačního práva dělí výklad na kapitoly věnované obligacím z kontraktu, obligacím z deliktu, dalším obligacím a připojuje též krátkou kapitolu o naturální obligaci. Nakonec stručně srovnává římskoprávní úpravu závazků s moderní právní úpravou. V této kapitole autorka hned v úvodu avizuje širší srovnání, tj. nejen s kontinentální právní úpravou, ale též s anglosaským právem, fakticky se však omezuje především na platné české právo, opomíjí jak specifika jiných zemí kontinentální kultury, tak zcela vynechává jistě velmi zajímavé srovnání s angloamerickým právem.

Práce na první pohled zaujme úctyhodným poznámkovým aparátem, který je pozoruhodný nejen počtem poznámek, ale též jejich rozsahem. Poznámky nejsou účelové, ale velmi sofistikovaně doprovázejí hlavní text, přičemž obsahují velmi důkladně zohledněnou relevantní literaturu, a to jak odbornou, tak i prameny. Dalo by se konstatovat, že právě poznámkový aparát představuje největší hodnotu celé práce, přičemž prokazuje nejen dobrou orientaci autorky v relevantní literatuře, ale též její schopnost s touto literaturou pracovat, přehledným způsobem jí uspořádat a vytěžit z ní pro účely výkladu maximum. V tomto směru je třeba ocenit, že autorka se neomezuje pouze na českou romanistickou literaturu, ale pracuje i s cizojazyčnou literaturou.

Na druhou stranu je třeba konstatovat, že právě vymezení tématu se odrazilo na konečné podobě textu. Tím, že bylo téma vymezeno tak obecně, nebylo prakticky možné v rozsahu rigorózní práce pojmout téma do dostatečné hloubky. Autorka proto setrvala na úrovni hlavních obecných znaků, aniž by se pouštěla do detailnější analýzy. Rigorózní práce má tak charakter téměř čisté syntézy faktů, které, pokud jde o hlavní text, prakticky nepřekračují elementární úroveň totožnou s úrovní učebnice, jakkoli jej autorka prokládá latinskými citacemi. Opakuji tedy, že celý text vykazuje zásadní kvalitativní rozdíl mezi relativně povrchním hlavním textem a důkladně zpracovaným poznámkovým aparátem.

Syntetický charakter práce podtrhuje i skutečnost, že textu chybí původní hodnotící, kritické a analytické myšlenky autorky a celý text je tedy pouze strohým (jakkoli důsledně zpracovaným) opisem elementárních a známých faktů, popsáným jinými autory.

Současně je třeba upozornit na některé nepřesnosti, jichž se autorka dopouští, zejména v úvodních kapitolách. Např. na str. 3 autorka hovoří o povinnosti zdržet se zásahů do „věcného vlastnictví“, kde jde zřejmě o nepřesný překlad. Rovněž na str. 4 nedává smysl věta „V případě věcných práv, kdy máme oprávnění nakládat s předmětem svého vlastnictví přímo, totiž toto oprávnění vzniká až ve chvíli, kdy uzavřeme smlouvu, resp. porušíme nějakou povinnost ...“. V textu se setkáme i s nepřesnou (či archaickou) terminologií, např. na str. 86 „způsobnost k činům“ (namísto „způsobnost k právnímu jednání/úkonům“), str. 88 „dobrá vůle“ (namísto „dobrá víra“).

Celkově však práce splňuje jak formální, tak i obsahová kritéria pro rigorózní práci a proto jí doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 12. února 2012

doc. JUDr. Petr Bělovský, Dr.